

ŽUPAN ALI ŽUPANJA

Nedonošenček lokalne samouprave je le zavekal. Piranska občina v takem obsegu kot doslej bo šla v demokratičen lepotilni salon.

Maskerji in lepotilni kirurgi ji bodo skušali nadeti drugačno zunanjo podobo. Prva stopnica do tega bodo volitve 4. decembra: Občinska skupščina bo šla v ropotarnico zgodovine. Namesto nje naj nam bi v prihodnje "vladal" občinski svet s 25 svetniki (trije bodo iz vrst italijanske manjšine).

In seveda župan. Volili ga bomo neposredno, bil pa naj bi vrh lokalne demokratične piramide, ter imel kar precejšnje pristojnosti. Imeniten bo moral biti, da bo požel dovolj spoštovanja.

In kakšen naj bi bil naš prihodnji župan? Saj res, zakaj pa ne županja?

Anketa in mnenja na 3. strani

4. DECEMBRA BOMO VOLILI

15. OKTOBER PRAZNIK OBČINE PIRAN

V počastitev praznika potekajo od 1. oktobra številne prireditve. Osrednja slovesnost bo v petek 14. oktobra ob 16. uri v športni dvorani Lucija

Vsem občankam in občanom
ČESTITAMO
ob občinskem prazniku
z željo po uspehih in dobrem razvoju

Skupščina občine in Izvršni svet SO Piran

1. Mednarodni oglaševalski festival

V torek, 11. oktobra se začne v portoroškem Avditoriju 1. štiridnevni Mednarodni oglaševalski festival Portorož '94. ZLATI BOBEN, festival Nove Evrope, na katerem pričakujejo okoli 700 udeležencev - tržnikov, oglaševalcev, propagandistov in drugih marketinških delavcev od tega kar 150 iz dežel Vzhodne Evrope, ki postaja vse bolj zanimivo tržišče. V tekmovalnem delu festivala bodo prikazali 600 raznih del s področja oglaševalske stroke, od tega kar polovica iz dežel Nove Evrope. Slovesna otvoritev festivala bo ob 21.30 uri v Avditoriju.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Stran 6.:

BO PIRAN VZDRŽAL KONKURENCO ?

Palace: Rešitev na obzorju?

Častitljiva hotelska stavba, zgrajena pred 82 leti, v značilnem dunajskem slogu, uspešno kljubuje zobu časa in že pet let, odkar so ji zaklenili vrata, potrpežljivo čaka na rešitelja, ki bi bil pripravljen primakniti zajetno vsotico denarja za njeno novo preobliko. Morda 20 ali več milijonov mark, ki jih kolektiv Hotelov Palace Portorož doslej nikakor ni mogel izvršiti, saj tudi sam za kaj takega investicijsko ni zmožen. Veliko priložnosti je bilo zamujenih, pa vendar, sedaj, ko je na obzorju končna(?) rešitev, ni primerno iskati krivcev za nekdanje melagomanske načrte in zabijanje denarja v prazno. Vendar ostaja spomin, da je Casino' tisti finančni mogotec, ki bi bil sposoben postaviti to žalujočo stavbo na noge.

(Nadaljevanje na 6. strani)

Miro Kocjan

Morje - bogate možnosti

Slovenci nismo od včeraj povezani z morjem; morje je za nas zgodovina, celo legenda. Morje je tudi za Slovence dragocena stvarnost; kot je bila včeraj, še bolj pa kot jutrišnja naravnost narodna dobrina. Tem bolj, ker smo zdaj neodvisna in suverena država.

Brez morja ne bo celovitega napredka; Slovenija ni samo obmorska, marveč neposredno pomorska dežela. V času avstro-ogrske monarhije je bilo v tedanji vojni in trgovski mornarici blizu 30 odstotkov častniškega kadra, ki so ga predstavljali Slovenci. V kraljevi Jugoslaviji jih je bilo okrog 40 odstotkov, v takorekoč socialistični Jugoslaviji pa še nekaj več.

(Nadaljevanje na 2. strani)

DROGA MED PRVIMI

Začetek javne prodaje delnic

V današnji številki Primorskega utripa objavljamo oglas o začetku javne prodaje delnic portoroške Droge. Na tiskovni konferenci (10. oktobra) so povedali, da namenajo novim lastnikom 88,17 % (2,5 milijarde tolarjev) vrednosti družbene kapitala podjetja.

(Nadaljevanje na 2. strani)

OD VSEPOVSOD

Švicarski Tagblatt o Istri
"Istra ni bila nikoli razdružena"

"Razdvojeni so ljudje, Italijani, Slovenci in Hrvati." Tako opisuje svoje vtise o Istri novinar dopisnik, popotnik Arthur Meyer v sobotni prilogi švicarskega dnevnika Badener Tagblatt, ki je izšla 20. avgusta.

Konec svetovne recesije

Ekonomski eksperti sedmih najbolj razvitih držav sveta napovedujejo konec gospodarskega nazadovanja. Prvi znaki naj bi se pokazali že v začetku leta 1995.

DROGA MED PRVIMI

(Nadaljevanje s 1. strani)

Preostalih 11,83 odstotka je že poldrugo leto v lasti družbe E.D. & F. MAN COFFEE Ltd. iz Londona. Zaposleni v podjetju bodo lahko postali lastniki 20 % vrednosti družbenega kapitala.

1. MEDNARODNI OGLAŠEVALSKI FESTIVAL

(Nadaljevanje s 1. strani)

V sredo, 12. oktobra ob 9.00 uri bo okrogla miza na temo: Problemi slovenskega oglaševanja. Zvrstilo se bo predvajanje številnih radijskih in TV reklamnih oglasov in spotov.

Letošnji sejmi

CELJE 11. - 16. 10., SENIOR IN ZDRAVO ŽIVLJENJE MARIBOR 12. - 16.10., GOST-TUR 94 Mednarodni sejem gostinstva in turizma ter 41. Gostinsko turistični zbor Slovenije (12. - 14. 10. 94).

15. oktober Praznik občine Piran
PROGRAM PRIREDITEV

- PETEK, 14. 10. OB 16.00 URI v Športni dvorani v Luciji
OSREDNJA PRIREDITEV OB OBČINSKEM PRAZNIKU POČASTITEV 15. OKTOBRA 1994 - 50 LETNICE

- Sobota, 15. 10. ob 19.30 uri v Športni dvorani v Luciji
Prvenstvena rokometna tekma v I. slovenski državni ligi med RK M-DEGRO Piran in RK Kranj

(Nadaljevanje s 1. strani)

Res je, da imamo samo okrog 40 kilometrov morske obale, toda slovenski prispevek in pomen na morju sta daleč večja; tudi v partizanski mornarici je bil delež Slovencev naravnost epopejski.

Ohraniti moramo, kot pravimo, "kontinuiteto" pri vojni na trgovski mornarici. Morje je tu odkar je Slovenija, odkar smo Slovenci.

Miro Kocjan

V ČIGAVEM IMENU IN ZA KOGA ?

Občan iz Sv. Petra nam je sporočil, da se pri njih kar precej ljudi sprašuje, kaj in kdo je v tej zmešnjavi okoli lokalne samouprave zdaj krajevna skupnost. Povedal je, da je pri njih že nekaj časa predstavlja par ljudi. Ti delajo po svoje, brez zveze z občani. Marsikaj tako, da večini prebivalcev ni všeč. Ali pa v prid le nekaterim prebivalcem.

Podobne pripombe in občutek imajo tudi v drugih krajevnih skupnostih. Nekateri celo pravijo, da so njihovi sveti in skupščine (kjer jih imajo), pravzaprav samozvanci. Ko smo volili pred štirimi leti nove občinske skupščine, so večidel povsod izbirali tudi predstavnike krajevnih skupnosti.

Občinskim delegatom je spomladi mandat prenehal. S predpisi so jim ga podaljšali do konca leta.

Za krajevne skupnosti in njihove organe pa ni nihče podaljšal mandata. Ti so pravzaprav ilegalni in nimajo pravice nastopati v imenu krajanov, niti ne porabljati skupnega denarja. Mnogokje pa so to doslej počenjali. Po statutu bi sicer enkrat letno morali pred občani polagati obračun in predložiti v potrditev program za naslednje leto. Kjer imajo skupščine, bi morali to narediti delegati. Kar pogledamo in povprašamo, v kateri skupnosti so tako delali.

Na zadnji seji republiške skupščine so bolj mimogrede sklenili naj krajevne skupnosti delujejo, dokler v novih občinah ne bodo

sprejeli novih statotov. Iz tega bi sklepali, naj bi v vsaki občini po njenem konstituiranju začeli s pripravami na nove občinske statute. Vanje pa naj bi vnesli določila, kako organizirati krajevno samoupravo in kakšne naj bi bile njene pristojnosti.

Z našo občino smo se na referendumu odločili, naj bi bila v bodoče v sedanjem geografskem obsegu. Po sklepu republiške skupščine naj bi ji priključili tudi naselja Bužine, Škodelin in Škrile, ki so zdaj (ne da bi znal kdo razumno pojasniti od kdaj in zakaj) v okviru bujske občine. So dosedaj dogovori s Hrvaško, vsaj pod mizo, že pripeljali do soglasja, da morajo biti ta naselja v Sloveniji?

Z novim letom naj bi začele delovati občine po načelih na novo izoblikovane različno razlagane lokalne samouprave. Nekaj časa bo trajalo, da bodo občinski sveti razporedili stolčke. Priprava občinskih statotov tudi ni majhno opravilo. Realno, prej kot v enem letu ne bo mogoče priti do občinskih statotov. In s tem seveda tudi ne do statutarnih predpisov, kje in kaj naj bodo krajevne skupnosti, kakšne naj bi bile njihove pristojnosti.

Že zdaj omrtvičenim krajevnim skupnostim se obeta najmanj leto dni stopicanja na mestu. Razen, če ne bomo spoznali, da stotero življenjskih zadev v vsakem okolju zahteva njihovo oživitve. Seveda krajevnih skupnosti, ki ne bodo fevdli tega ali onega samozvanca.

Marjan Gaber

VIRGINIJA SAMEVA ŽIVELA ISTRA

Nekdanji hotel Virginija (po vojni je bil hotel le kratek čas) je kar nekaj desetletij buril duhove. Posebno sosedje so nanj imeli veliko pripomb. Nekdanji hotel je postal stanovanjsko postajališče gostinskih delavcev, ki so si od drugod prišli sem služiti dokaj skope rezine kruha. Poslopje je bilo že po zunanosti videti kot prebivališče turističnih proletarcev.

Že lani je poslopje prešlo v roke zasebnega lastnika. V njem naj bi spet uredil prijeten turistični objekt. Zatikalo se je: kam s stanovalci.

Nekdanji lastnik hoteli Palace so našli rešitev, ko je del portoroške Droge zapustil prostore v nekdanjem hotelu Istra. Po večmesečnem cincanju so te prostore preuredili. Vanje so se preselili nekdanji prebivalci Virginije, pa tudi nekdanjega Heliosa.

Čeprav ni šlo vse gladko, pa je vendar prišlo do za zdaj še nevidnega, za Portorož pomembnega premika. Upamo samo, da nekdanja Virginia ne bo delila usode razmajanega "Vojkovega doma". Ta že nekaj let kaže svoje sramotno obličje. Z Virginijo se kaj takega ne bi smelo zgoditi.

P.U.

DROGA

PORTOROŽ

Občankam in občanom, poslovnim partnerjem in našim zvestim kupcem

ČESTITAMO

ob prazniku občine Piran

in se priporočamo.

Droga Portorož je podjetje, ki ga odlikujeta tržna usmerjenost in dolgoletna tradicija v prebrambeni industriji. S solinami, enim največjih slovenskih naravnih bogastev, sega naša tradicija več kot sedemsto let v zgodovino. Podjetje Droga smo ustanovili leta 1964. V tridesetih letih smo začetne dejavnosti razširili in obogatili, posodobili proizvodnjo, trženje in organizacijo. Naš cilj je celovito obvladovanje kakovosti.

Sodobnim tokovom v živilski industriji sledimo z nenehnim izobraževanjem naših strokovnjakov in spodbujanjem inovativnosti. Finančna stabilnost in življenjski standard zaposlenih sta važni sestavini našega poslanstva. Zavedamo se, kako pomembno je okolje, v katerem živimo in ustvarjamo, zato smo se odločili za ekološko čisto tehnologijo in embalažo. Slovimo kot zanesljiv poslovni partner.

Po naših izdelkih segajo kupci, ki cenijo zdravo in kakovostno brano.

Pri skrbni pripravi teh izdelkov nas vodi geslo

IZBRAN OKUS V VSAKO KUHINJO.

Kolektiv Droge Portorož

INVITA d.o.o.

Podjetje za promet z nepremičninami
Lucija, Obala 105, 66320 Portorož
Tel./Fax.: 066 70-584

Prodajate, kupujete, oddajate ali najemate
HIŠE - STANOVANJA
POSLOVNE PROSTORE
LOKALE - ZEMLJIŠČA?

Pokličite nas.
Uredimo tudi ustrezno dokumentacijo.
Adaptiramo hiše, poslovne prostore, stanovanja.
INVITA d.o.o.

ŠIFRA

PROMET Z NEPREMIČNINAMI

dipl. oec.
Ivan Konstantinovič
Sončno nabrežje 14
66310 IZOLA
tel./fax. 066/63-211

STANOVANJA - HIŠE - PARCELE
POSLOVNI OBJEKTI - PROSTORI

PRODAJA - NAKUP - ZAMENJAVA

REPUBLIKA SLOVENIJA REPUBBLICA DI SLOVENIA
SEKRETARIAT ZA UPRAVNO PRAVNE ZADEVE OBČINE PIRAN
SEGRETARIATO PER GLI AFFARI AMMINISTRATIVI DEL COMUNE DI PIRANO

Štev.N.ro.: 321- 31/94
Piran- Pirano, 22.9.1994

OBVESTILO

Občina Piran obvešča vse kmetijske proizvajalce na območju občine Piran, kateri so utrpeli škodo zaradi suše in toče na kmetijskih pridelkih v letu 1994, da lahko škodo prijavijo:

- pri svetovalcu za kmetijstvo, ribištvo in veterino občine Piran v Piranu;

- v Krajevni skupnosti Lucija (med 15.00 in 17.00 uro v sredo). Prijave posredujte najkasneje do 15. oktobra 1994. Obvestilo objavljamo, ker bomo skušali na osnovi zahtevkov pridobiti republiška sredstva za odpravo posledic elementarnih nesreč v l. 1994.

AVVISO

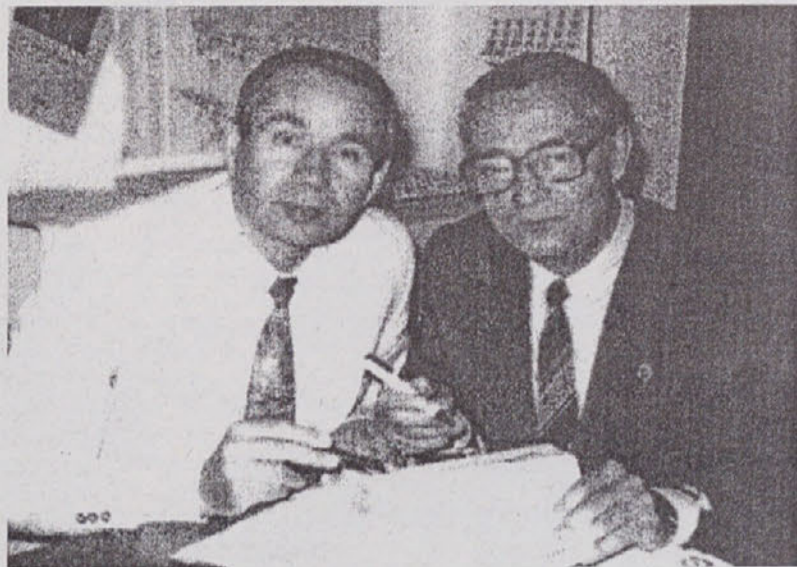
Si avvisano tutti gli agricoltori nel territorio del Comune di Pirano che hanno la possibilita' di denunciare i danni sul raccolto subiti nell'anno 1994 causa la siccita' o la grandine.

- al consulente per l'agricoltura, pesca e veterinaria dell'Amministrazione comunale di Pirano e

- alla Comunita' locale di Lucia, entro e non oltre il 15 ottobre p.v. Si annuncia il presente avviso poiche' sulla base delle richieste pervenute il Comune cercherà di ottenere dallo Stato i mezzi finanziari per sopperire alle conseguenze delle calamita' naturali nel 1994.

Sekretar Il Segretario
PERO ZOFKO

BO PIRAN VZDRŽAL KONKURENCO

Prof. dr. Vladimir Grig: Šest pogodb z mednarodno akademijo znanosti, tehnologije in inženiringa pržgalo zeleno luč za uresničenje zamisli "VITA MARE".

Te dni se je mudil pri nas dr. Georgij Evdokimovič, predsednik mednarodne akademije znanosti, tehnologije in inženiringa, ki je tudi predsednik ukrajinske akademije znanosti, tehnologije in kibernetike. S prof. dr. Vladimирjem Grigom, avtorjem vrste znanstvenih del s področja bioenergotehnologije, sta sklenila šest pogodb, s katerimi sta programsko in organizacijsko povezala znanstveno in praktično preučevanje bioenergotehnologije in inštituta dr. Griga z njegovimi sedeži v Portorožu,

Londonu in Odesi.

Kot smo poročali v zadnji številki Utripa je prof. dr. Vladimir Grig izdal vrsto knjig o bioenergotehnologiji kot osnovi za čisto tehnologijo XXI. stoletja ter spoznanj in metod za biološke in fiziološke razvojne možnosti človeka, živalskega in rastlinskega sveta.

Prof. dr. Vladimir Grig že nekaj časa oblikuje zamisel o izgradnji svetovnega biološkega središča. Načrt, ki ga je imenoval VITA MARE, naj bi bil valilnica novih spoznanj o bioenergiji ter bioen-

ergotehnologiji. V njem naj bi se sestajali ljudje iz vsega sveta, ki se ukvarjajo z bioenergijo kot znanostjo, tu naj bi bile razstave, seminarji za posamezne bioenergotehnoške usmeritve (biokibernetika, zdravstvena rehabilitacijska zasnova, razvoj računalniškega sistema za praktično uporabo bioenergije pri ljudeh, živalih in rastlinah, bioenergotehnologija kot sredstvo ekološko čiste industrijske proizvodnje)

Vključenje znanstvene dejavnosti prof. dr. Vladimırja Griga v mednarodno znanstveno institucijo, je potrdila pravilnost te, za bodočnost izredno pomembne zamisli. Nič čudnega, da se za njeno uresničenje zanimajo kar v vrsti držav. Naše okolje ima za izgradnjo takšnega pomembnega projekta, dvoje prednosti: klimatske razmere, geografski položaj.

V drugi polovici tega meseca se bo prof. dr. Vladimir Grig v Bruslju z mednarodnimi institucijami dogovarjal o financiranju tega projekta. Po njegovih besedah denar ne bo velika ovira za graditev objektov in delovanje centra. Vprašanje pa je, če bo v naši občini uspelo pridobiti prostor za tako središče. Bomo uspešni v konkurenci z drugimi ponudniki?

Gustav Guzej

PORTOROŽ NAJUSPEŠNEJŠI

Na nedavni tiskovni konferenci OKTPS v lutijski Marini, so predstavili rezultate letošnje turistične sezone. Ocenili so, da se je povečalo število individualnih gostov ter da, je pričakovati takšen trend tudi v prihodnje. Podatki so sicer že nekoliko zastareli, vendar nekaj povedo. V Sloveniji smo do konca letošnjega avgusta zabeležili 4,3 milijona prenočitev, kar je za 7 % več kot lani. Tujih je bilo za 24% več, domačih pa 3% manj. Odličen je bil tudi september. Na obalno-kraškem območju je bilo 1,3 milijona vseh nočitev oz. 6 odstotkov več. Nočitev tujih gostov je bilo za 25% več, nočitev domačih za 3 % manj. Tako v slovenskem kot v obalno-kraškem merilu je bilo letos precej več domačih kot tujih gostov. Med posameznimi kraji je bil, tako po skupnem, kot tudi po tujem prometu, najuspešnejši Portorož. Izola se je po skupno ustavrjenih nočitvah v Sloveniji povzpela na 5 mesto, celo pred Kranjsko goro! Zanimiv je tudi podatek, da so doslej v Piranski občini v strukruti vseh nočitev, naštel kar 6 % nočitev gostov iz Rusije.

Letošnja turistična sezona bo, kot vse kaže, najuspešnejša po vojni, tako glede prenočitev, kakor tudi po finančnih rezultatih in deviznem prilivu. Slovenska Obala ponovno postaja ena najzanimivejših destinacij.

V letošnji turistični sezoni se je nabralo kar nekaj problemov in problemčkov, ki jih bo treba nekako rešiti, ali vsaj omiliti. Vprašanje številka ena je vsekakor prometna rešitev. Obalna cesta je najbolj obremenjena prometnica v Sloveniji. Zgraditi bi jo bilo treba čim prej, proč od morja. Tako bi med Koprom in Izolo pridobili 4 km dragocenega turističnega prostora. Drugo, kar ni tako nepomembno, je vse večji prepad med turističnim gospodarstvom in prebivalstvom. Vendar, kot meni Mitja Logar, direktor OKTPS, skrajna stališča, turizem DA ali NE, niso primerna. Od tega fenomena vendarle živi mnogo ljudi. Potrebujemo le boljšo organiziranost, več usklajenega dela in

strpnega sodelovanja. Novinarjem so predstavili tudi okvire nove organiziranosti Obalne kraške turistične poslovne skupnosti, bodoče delovanje novega računalniško-informacijskega sistema za turistično-informacijske centre ter številne naloge, ki jih bo treba uresničiti, da bi prihodnje leto pričakali goste z bolj usklajeno in organizirano ponudbo.

FK

Presegli gabarite

Nadstrešek Restavracije Feniks v Portorožu črna gradnja?

Darinka Gustinčič, nosilka gostinske dejavnosti v Restavraciji Feniks, Obala 16 v Portorožu, se bo kot kaže, morala zagovarjati pri sodniku in upravnih službah piranske občine zaradi neizpolnjevanja pogodbenih obveznosti in nedovoljenega posega v prostor.

Šlo naj bi za neplačevanje oz. neredno plačevanje dela najemnine portoroški Krajevni skupnosti in nedovoljeni gradbeni poseg - postavitve nadstreška na terasi Restavracije Feniks brez ustreznega dovoljenja. Darinka in njen mož Bogdan odločno zanikata, da poseg predstavlja črna gradnja. Pravita, da so pri postavitvi nadstreška zares nekoliko presegli tlorisne gabarite iz lokacijskega in gradbenega dovoljenja. Zelo nejasno govorita tudi o dolgovi. Pravita, da sta rešila stavbo pred propadanjem, KS pa naj bi v zadnem času zahtevala odločno preveč česar preprosto ne zmoreta. O tem kaj je res in kaj ni, bodo verjetno kmalu povedali pristojni organi. Očitno, da gre za precej zapleteno zgodbo, saj so se medtem zelo skrhal tudi odnosi med pogodbenima strankama, kar onemogoča strpen dialog in iskanje najbolj primernih rešitev iz pogodbenega razmerja. V prenovo stare hiše Obala 16 v Portorožu, ki je nekoč dobesedno propadala, je bilo vložena precej denarja.

FK

Casino

Turistično podjetje Porto
Azienda turistica Portorož

ČESTITAMO
VSEM OBČANKAM IN OBČANOM,
POSLOVNIM PARTNERJEM
TER GOSTOM

OB PRAZNIKU OBČINE PIRAN

V tem letu praznuje
Igralnica Casino' Portorož d.o.o.

30-letnico poslovanja

in se tudi z našim jubilejem vključujemo v občinsko praznovanje, saj smo v preteklih trideset letih uspešno medsebojno sodelovali.

IGRALNICA

CASINO PORTOROŽ D.O.O.

Adriana Jankovič
Obala 114, Lucija - Portorož

Tel.: 066/72-173

Kakovostna obutev iz Italije: Bulerji, Štivali. Čevlji tudi za gostinske delavce in otroke.

Pridružujemo se k čestitkam ob prazniku občine Piran

Obiščite nas v Trgovsko poslovnem centru v Luciji.

PALACE: Rešitev na obzorju

(Nadaljevanje s 1. strani)

Z opredelitvijo, da je to kulturnozgodovinski spomenik (spomeniško zaščiteni so fasada, recepcijska avla, kristalna dvorana in del hodnikov), in da gre za neobremenjeno družbeno lastnino (zadnji tuji lastnik družina Kozulič iz Trsta naj bi dobil vse poplačano), nameravajo stari Palace hotel izvzeti iz programa lastninjenja- in izbrisati iz aktive (bilance stanja) Hotelov Palace Portorož. Nov lastnik bo država oz., kot vse kaže, piranska občina. Od tu dalje se začneja novo poglavje.

Občina izraža polno pripravljenost, da prenese hotel v najem za dobo 99 let. Nova družbenika naj bi bila firma TONCITY PACIFIK INVESTICIJE d.o.o. in Hoteli Palace d.o.o., ki bosta ustanovila novo podjetje in se dogovorila o upravljalnem in kapitalskem deležu oz. razmerju. Firma TONCITY PACIFIK INVESTICIJE d.o.o., za katero stoji avstralski poslovenž Jose Zrim, je po mnenju Danila Daneua, generalnega direktorja Hotelov Palace, doslej najbolj resna firma za kakršne koli bolj otipljive pogovore. Pripravili so pismo o nameri in če se bodo sporazumeli o kapitalskih deležih in rokih ter medsebojnih obveznostih, bodo podpisali ustrezno pogodbo. Firma TONCITY PACIFIK INVESTICIJE d.o.o., namerava graditi v Kopru poslovno središče, ob tem pa bi še prenovili Palace hotel, ki bi bil namenjen poslovnežem in praktičnemu pouku za potrebe Visoke hotelske šole. Imenovana firma naj bi imela v novem podjetju tudi največji, 72-odstotni upravljalški in kapitalski delež, medtem ko naj bi si Hoteli Palace zagotovili 28-odstotni upravljalški in kapitalski delež. Še najbolj pametna je država oz. občina, ki bo naredila križ čez agonijo starega Palace hotela in si zagotovila brezplačni trajni 10-odstotni delež v obliki dobička kot letne najemnine.

FK

PETI RAZRED ALI PERASPORA AD ASTRA

Računalnik naj razvija umske in psihomotorične spretnosti

Petra - programski paket, s katerim peljemo naše osnovnošolce v svet računalništva

RECEPT "PETRA"

Vzemi lonec - oprostite učilnico (večjo).

Vzemi devet računalnikov (boljših in barvnih), temu dodaj barvni in laserski tiskalnik.

Da ne bi bilo pust, dodaj učitelja računalničarja (po možnosti z brki in brado).

Posoli s programi in dobro popopraj z igricami.

Z učenci in učitelji kuhaj, pihaj, mešaj, dodaj soli in popopraj čez celo šolsko leto. Tako delaj od začetka do konca osemletke.

P.S.

Kuhar mora imeti bogate kulinarične izkušnje in veselje do vajanja novosti v kuhinji.

Pogled nazaj

Morda beseda RAČEK ne pove veliko, vendar predstavlja ime projekta, katerega namen je bil približati uporabo računalnikov širšemu krogu uporabnikov v šolstvu. To je bilo konec osemdesetih let. Delovna skupina na Zavodu RS za šolstvo in šport, ki so jo sestavljali dr. Rajkovič, dr. Gerlič, dr. Bagatelj, g. Sovič, g. Zrinc, so poleg uporabe računalništva postavili tudi temelje, na katerih je zrasel projekt Petra. S tem projektom so začeli septembra leta 1990 na desetih osnovnih šolah v Ljubljani. Takrat so svetovalci Zavoda RS za šolstvo in šport, gospa Marija Sivec za slovenski jezik, gospod Franko Florjančič za tehnično vzgojo, dr. Berce-tova za likovno vzgojo in mag. Rado Wechtersbach (vodja projekta), pripravili teme in programe, s katerimi so predstavili osnove uporabe računalnika pri teh predmetih.

Pouk je sestavina, v kateri nastopa več činiteljev: učenec, učitelj, učna vsebina in učni pripomočki. Če je bil nekoč učitelj edini vir znanja in informacij, je danes drugače. Z uporabo računalnika imajo učenci možnost sami poiskati znanje. Izobraževanje za jutri pomeni, da morajo učenci sami poiskati dodatne informacije o posameznih sestavinah učne snovi.

Praksa je pokazala, da je računalnik bolj primeren za ponavljanje ali urjenje že znane snovi kot pa za spoznavanje nove snovi. Najprej učence usposobimo za delo z računalnikom samim, šele nato lahko brez motenj opravljamo učni proces pri kateremkoli predmetu.

Sedanjest na osnovni šoli Lucija

V šolskem letu 93/94 se je O.Š. Lucija vključila v projekt uporabe računalnika pri pouku.

Učni program poteka po sledečem zaporedju:

Spoznavanje računalnika

Nekaj ur je namenjeno spoznavanju uporabe samega računalnika, predvsem uporabi tipkovnice in miške.

Tehnična vzgoja

S programom ŠKATLA učenci sami izdelajo mrežo škatle, sami jo iztiskajo na tiskalniku, zalepijo na karton, obarvajo, obrežejo in zalepijo.

Likovni pouk

Naučijo se uporabljati PAINTBRUSH. Tisti, ki ga poznajo, vam bodo pritrdili, da je to dober program, s katerim se naučimo veliko o tehniki risanja in slikanja na računalniku.

Slovenski jezik

S programom DREVO izdelujemo miselne vzorce. Program BINGO zelo spominja na igro naše mladosti "vislice". Takrat smo jo igrali s pomočjo svinčnika in papirja, sedaj pa jo učenci igrajo na računalniku. Program NAROB SVET je namenjen učenju jezika, to pa na tako zabaven način, da se učenci niti ne zavedajo, koliko se nove snovi naučijo.

Pri učni uri sva prisotna jaz, kot učitelj računalničar, in učitelj posameznega predmeta. V učilnici pa je največ 16 učencev.

Poleg petošolcev so deležni učenja uporabe računalnika tudi ostali učenci na šoli. Seveda je največ dela z najmlajšimi. Rekel bi, da imajo ti največje oči.

Kaj pa jutri

Z našim projektom PAJEK, katerega vsebina se nanaša na uporabo multimedijalne opreme pri pouku, smo prišli v ožji izbor in s tem imamo priložnost, da postanemo ena od dvajsetih osrednjih osnovnih šol v Sloveniji na področju uporabe računalnikov pri pouku.

Učitelj računalničar Marjan Maslo

BAROMETER MESECA

22. septembra - TRAGIČNA NADALJEVANKA TRAGEDIJE V FIESI

Po tisti pretresljivi avgustovski noči, ko je nerazumljivo nasilje uperilo jekleno rezilo v telo mladega fanta (v spletu nesrečnih naključij ga v bolnišnici niso uspeli rešiti), je ta dogodek obeležila še ena smrt. Nesrečni storilec je sam segel po svojem življenju. In epilog: veliko moraliziranja in očitkov. Mi vsi pa vemo - nasilje je med nami. Je v nas. Kar naprej se srečujemo z njim. In si zatiskamo oči, da ne bi videli pravih vzrokov. Kriza človečnosti.

24. septembra - NONO UGO VRAČA UDAREC

Hrvaški časopisi so kot argument, da ves Piranski zaliv do savudrijskih obal ni spadal nikoli pod Slovenijo, navedli primer 8. marca 1973. tik ob savudrijski obali pod Crvenim vrhom nasedlega tankerja NONA UGA. Nič koliko živih prič je, ki vedo, da so takrat hrvaške pristaniške oblasti dvignile roke in reševanje nasedle ladje, ki je z nekaj sto tonami olja pretla onesnažiti ves zaliv, prepustili slovenskim pomorskim oblastem in takratni ladjedelnici 2. oktober. Primer NONA UGA je samo praktično potrdilo, da je slovenska morska jurisdikcija segla prav do savudrijskega kopnega. Sicer so pa tudi ciplje, če so se zatekli v savudrijske zatoke, z mrežami zajeli piranski ribiči.

29. septembra - MRTVIM NE BO TREBA ČAKATI

Občinska skupščina se je na po daljšem času sklepni in dobro obiskani seji odločila za program razširitve piranskega pokopališča. Z razširitvijo naj bi pridobili 394 novih pokopnih mest in vrsto žarnih grobov, dela pa naj bi veljala 51 milijonov tolarjev. Razširjeno pokopališče naj bi bilo nared januarja prihodnjega leta. Zanimivost: za predlog sklepa so glasovali vsi prisotni, razen enega, Mitje Jančarja. Z utemeljitvijo: NE BOM GLASOVAL ZA SKLEP, KER NE ZAUPAM IZVRŠNEMU SVETU.

30. septembra - JE NAŠ IN NI NAŠ

Poslanec v državnem zboru mag. Janez Jug je sklical v Izoli pogovor na temo "Problematika uvajanja zasebne zdravstvene dejavnosti". Zanimiva in aktualna tema. Tudi za naše primarno zdravstvo. Zanimiva pa je še po nečem. Janez Jug je poslanec piranske občine v državnem zboru. Nadomestil je Jašo Zlobca, ko je ta odšel v diplomacijo. Janez Jug ne stanuje v Piranu. Pričakovali pa bi, da bi vsaj za svojo poslansko aktivnost izbral občino, ki jo zastopa v državnem zboru. Ali naj bi jo zastopal? Naša parlamentarna demokracija je, kot kaže ta primer, narobe svet. Po praksi bi lahko rekli, da mi nimamo svojega poslanca. Janez Jug ni dobil v naši občini niti enega samega samcatega glasu, ker preprosto pri nas ni kandidiral. Pa naj razume kdor more.

1. oktobra - MIROVNA IN EKOLOŠKA VZGOJA

Otroci iz devetih šol in iz petih držav so prišli na mednarodni izobraževalni tabor. Razen druženja je bila poglobljena vsebina mirovna in ekološka vzgoja. Piranska šola Cirila Kosmača s tem praktično uresničuje projekt Unescovih šol. V njihov krog so bili pirančani sprejeti letos poleti.

Nevarna streha

Stanovalka Kristina Roje in Mirko Ančič iz Kogojev ulice 4 v Piranu, že dolgo opozarjata na nevarnost, ki preti sprehajalcem zaradi dotrajane strehe. Strešniki in opeka so razmetani, deske na terasi gnile, železne ograje se ni varno niti dotakniti. Ob dežju zamaka na vseh koncih. Na nevarnost je pred leti opozoril tudi komunalni inšpektor in v zapisu ugotovil, da gre za družbeno lastnino. Menda so to personalna ležišča Hotelov Palace. Slednji so že ponudili stanovalcema bolj varno zavetje v Hotelu Istra v Portorožu. Ne glede na zaplete, ki se v nestrpnem dialogu, vlečejo že kar nekaj časa, bi bilo dobro čimprej poiskati pravega lastnika in mu naložiti popravilo strehe. Sprevedanje in igra s časom bi lahko bila za koga tudi usodna.

Mercator - Degro

trgovsko - gostinsko podjetje, d.o.o., Portorož
ditta commerciale, s.r.l., Portorose

M- DEGRO PORTOROŽ

Seča 190 a

Ob prazniku občine Piran iskreno
ČESTITAMO

vsem občankam in občanom ter
potrošnikom in ostajamo vaš
najboljši sosed.

Kolektiv DEGRO PORTOROŽ

Oblačila za moške

FUTUR

nov izbor za jesen in zimo

TRGOVINA Bernardin,

Obala 7a PORTOROŽ

Tel.: 066/ 75 - 271, interno 3699

**Vsem občanom in občankam ter kupcem
čestitamo ob prazniku občine Piran,
15. oktobru.**

AMD Pinko Tomažič Piran

40 LET SMO MED VAMI

Zato tem bolj pristrčno

čestitamo

vsem občankam in občanom
ob občinskem prazniku.

AMD Pinko Tomažič Piran

VI NAM - MI VAM - VI NAM - MI VAM - VI NAM

Spotakljiva meja s Hrvaško

Občani Pirana smo življenjsko zainteresirani, da bi državna meja med Hrvaško in Slovenijo rešila ne samo problem na morju, temveč končno enkrat nedvomno vključila v občinske meje, tisto ozemlje, do katerega imamo zgodovinsko pravico.

V septembrski številki ste objavili karto toponimov piranske občine s pripombo gospoda Pucerja, kako so se na žalost "izgubili" številni toponimi in kako se je na žalost izgubil velik del nekdanjega teritorija in morskega zaliva.

Postavljam vprašanje: Zakaj je bila potrebna ta objava? Ali je morda treba pravne lastnike in Slovenijo pripraviti na to, da so dokončno izgubili svoje imetje, v katerem niso imeli pravice, oz. priliko odločati, ker so to namesto njih opravili drugi? Takemu opraviću se reče kraja!

Pred časom so se v Piranu pojavili letaki z ponatisnjeno isto karto piranske katastrske občine in tekstom z imeni dveh potencialnih krivcev (Kardelj - Peterle) za "prodajo Savudrije". Ali ugibanja držijo? Ali ne bi kazalo, da bi vaš list objavil natančen historiat Savudrije vse od darilne listine, do vključno sedanjih skrivnostnih pogajanj slovenskih uradnih predstavnikov v komisiji za razmejitve?

Janez Lenassi

Pripomba uredništva:

Zahvaljujemo se vam za vašo pobudo. Skušali bomo pridobiti strokovno kvalificiranega avtorja, da bomo v prihodnji številki objavili zgodovinski prikaz meje piranske občine na Savudrijskem polotoku.

Priznanje in zahvala

Nekaj dni manj kot dva meseca sem preživela na zdravljenju v izolski bolnišnici. Ob nadvse humani zdravstveni negi, prizadevnosti in požrtvovalnosti zdravnikov kot ostalega medicinskega osebja se mi je zdravje le vrnilo.

Ne bom pozabila, kako so dr. Kokaljeva, dr. Narančičeva in ostali zdravniki z internega oddelka pogosto prihajali, ne samo v času vizite, med nas v bolniško sobo, se nadvse skrbno zanimali za počutje vsakega bolnika, nas hrabrili in takoj ukrepali če je bilo potrebno. Sestre, dejali smo jih - dekleta v plavem - so prihajale na nočni nadzor stanja bolnikov, se kot dobri duhovi sklanjale nad posteljami in spet tiho izginjale. Bolniki pa smo pomirjeni počivali. Tako ravnaajo ti ljudje iz dneva v dan in leta z vsemi bolniki in neštetiimi, ki iščejo njihovo pomoč. Zato jim vse priznanje in topla zahvala za vse, kar so mi v izolski bolnišnici nudili in pomagali, da sem se ozdravljena vrnila domov.

Ivanka Pirnat, Fiesa

Javno vabilo g. dr. Borisu Filliju

Na seji piranske občinske skupščine 29. septembra ste v razpravi predstavili svoje videnje in odnos do našega časnika. Za nas je laskavo, če se pred tako uglednim zborom načne kvalificiran pogovor o vsekakor za vse občane pomembni zadevi: o obveščanju in o pravici do obveščenosti.

Kot smo napovedali v uvodni številki Primorski utrip izdaja skupina entuziastov. Na straneh časnika bi radi predstavili in povezali čim več ljudi, ki bi hoteli spregovoriti o svojih pogledih na različne, tudi za druge občane pomembne zadeve. Doslej se je tako predstavilo jvnosti nad tri sto ljudi ne glede na njihovo strankarsko, svetovno-nazorsko, narodnostno ali strokovno pripadnost. (Med drugim smo objavili s fotografijo tudi vaše aktualne in zanimive misli o tegobah novo nastajajočega lucijskega mesta.)

V omenjeni razpravi ste povedali svoje tudi o sestavku "Bioenergetske metode in spoznanja dr. Griga." Imenovali ste jih šarlatanske. Po svetu je navada, da isti viri objavljajo nasprotna mnenja, polemike in dopolnila, če kdo z objavljenimi besedili ne soglaša. Zelo nas bi veselilo, če bi v skladu s tem demokratičnim načelom v Primorskem utripu tudi vi podali svoje poglede na dandanes kar precej aktualno bioenergetiko. (30. septembra je bilo v Avditoriju dokaj dobro obiskano predavanje "Bioenergija v človeku in na zemlji." Nosilec institut "Essentia" iz Ljubljane bo imel prihodnje mesece na obalnem območju kar vrsto seminarjev in predavanj). Vaš prispevek bi bil dragocen, saj je znano, da ste doktorirali iz teme "Organizacija zdravstvene službe".

Gustav Guzej
glavni in odgovorni urednik
Primorskega utripa

S figo v žep

V majski številki "Utripa" ste objavili odgovor tehničnega direktorja RTV Slovenija o belokriškem oddajniku. V njem je navedel, "da bodo letošnje poletje demontirali drugi stolp, ki je bil postavljen zaradi mednarodne zahteve po dušenju v smeri Kattowice na frekvenci 1008 kHz." Poletje je mimo, stolp še vedno stoji. Je šlo samo za ceno pomiritev vznemirjenih prebivalcev okoli belokriških antenskih stolpov?

Andrej M., Belokriška ulica

Upajmo, da bodo vašo pripombo brali odgovorni RTV. Naše uredništvo bo pismeno zahtevalo pojasnilo, kako je z javno predstavljeno obljubo.

OPRAVIČILO

Kar več bralcev nas je opozorilo: na straneh septembrske številke Primorskega Utripa je kar nekaj tiskovnih napak. Tiskarski škrat se je dobesedno sprehodil od prve do zadnje strani.

Prosimo vas, oprostite! Potrudili se bomo tega nevsječnega spremljevalca tiskane besede v bodoče pregnati z naših strani. To smo dolžni zaradi vas, dragi bralci, pa tudi zaradi sebe, ker želimo, da bi bil naš časopis novinarsko, oblikovno in tudi tehnično brez subjektivnih spodrseljajev.

UREDNIŠTVO

Motorizacija in človeško srce

Petek, 2. septembra. Nekaj po 8. uri v križišču nasproti poslopja krajevne skupnosti v Portorožu. Starejši moški se opira na bergli. Čaka na prevoz.

Iz lucijske strani pripelje taxi. Bergla za hip kot nema prošnja obvisi v zraku. Avto se ustavi, a precej daleč od invalidnega moškega. S težavo se premika proti taksiju.

Šofer ga nemo opazuje in hladno čaka, moški pa, kot da se bo zgrudil, skuša zlesti na avtomobilski sedež.

"Mračen pogled, kaj pa je še tebe treba." Namesto srca imamo včasih ljudje v prsih hladan kovinski avtomat.

L.M.

Obujanje preminulih

Poglejte letošnji telefonski imenik. Na 229. strani pete knjige lahko preberete: Občinska konferenca SZDL, Župančičeva 14, 76-494, Občinski komite ZKS Piran, Župančičeva 14, 73-873.

Saj smo vendar v letu 1994. Ali hoče kdo obuditi mrtvece? Šlampačija urednikov imenika?! In še kaj?

Jolanda K.

Še ena, čisto vsakdanja zgodba: V peklu usode

Po pobočju od Portoroža proti Belemu Križu je zadnja desetletja zraslo veliko novih hiš. Vsaka je svet zase. Kot so ljudje, ki prebivajo v njih. Z zadovoljstvom, s srečnimi dnevi. In nekateri tudi s trpljenjem. Z zlo usodo, bi rekli. Naš sokrajan J.K. nam je poslal pretresljivo pismo. Opis življenjske tragedije. Hodimo drug mimo drugega. Ne da bi vedeli, s kako nedopovedljivo hudim se srečujejo nekateri ljudje. Bi jih razumeli? In jim pomagali?

V mladostni zagnanosti je prišel sem in tu spustil življenjsko sidro. Leta so se mu nasmihala, da bi od radosti objel ves svet. Tu si je našel življenjsko družico. S hčerko in sinom so pili iz

polne čaše sreče in družinskega zadovoljstva. Postavili so si hišo, na prostoru, ki je bil zanje najlepši kotiček pod soncem. Znenada se je začela nad njimi zgrinjati tesnoba. Morda je bil začetek takrat, ko je kot strokovnjak šel v tujino, da bi več zaslužil in bi zmogli stroške gradnje in živeli v večji blaginji. Najprej kar tri smrti v najlepših letih po vrsti: sestra in dva brata. Obremenjenost z delom, udarec usode ob smrti in znenada občutek tesnobe v glavi. Po dveh mesecih preiskav in negotovosti pošastna diagnoza: tumor na možganih. Operacija. In še se je nasmehnila sreča. Operativni poseg je bil uspešen.

Spet dnevi in meseci največ na svetu. Vsi ti udarci zle usode so se čedalje bolj pošastno odražali na njegovem počutju. Spet rahla možganska kap. Nekaj mesecev še druga z blokado levega dela telesa. Zdravljenje v bolnici in nato rehabilitacija v Ljubljani. In potem najstrašnejše: zapustila ga je žena. Morda ni mogla več prenašati vsega, kar se je nakopičilo v družinski skupnosti. In je šla z drugim, da bi so razumno mlada vendarle še imela nekaj od življenja. Njega je to bolj prizadelo kot bolezen. Spraševati se je začel, kje je naredil napako, da se je zgrnilo toliko hudega nad njim. Grebel je v sebi in se začel ukvarjati

največ na svetu. Vsi ti udarci zle usode so se čedalje bolj pošastno odražali na njegovem počutju. Spet rahla možganska kap. Nekaj mesecev še druga z blokado levega dela telesa. Zdravljenje v bolnici in nato rehabilitacija v Ljubljani. In potem najstrašnejše: zapustila ga je žena. Morda ni mogla več prenašati vsega, kar se je nakopičilo v družinski skupnosti. In je šla z drugim, da bi so razumno mlada vendarle še imela nekaj od življenja. Njega je to bolj prizadelo kot bolezen. Spraševati se je začel, kje je naredil napako, da se je zgrnilo toliko hudega nad njim. Grebel je v sebi in se začel ukvarjati

z usodno mislijo, čemu še živi. Prej ga je držala pokonci neupogljiva volja. Zdaj pa je le še kot osamel macesen na hribu, ki so mu strele posušile vse življenjske moči. Ljudje živijo med nami. Srečujemo se vsak dan. In hodimo drug mimo drugega. Posamične človeške usode nas pretresajo. A kaj, ko smo postali že skoraj neobčutljivi zanje. Na stotisoče pretresljivih usod mrtviči ljudi po svetu. Tudi takšne pri sosedu, pred našimi vrati. Pomagati veliko ni mogoče. Ali pa tudi. Včasih je dovolj že beseda in pomoč ob drobnih vsakdanjih stvareh. Urednik

MALO MORJA - PA VENDAR VELESILA

Mednarodni uspehi Dušana Puha so zanimiva predstavitev Slovenije in afirmacija obalnega turizma

Čeprav imamo morja samo za srednjeveliko jezero, v svetu vedo, da smo vsaj glede jadriranja uspešna dežela. Na številnih mednarodnih regatah, prvenstvih in tudi olimpijadah je mnoge zanimalo, kje je tistimajhen del morske obale, ki daje jadrnice tako velikega formata. Med drugimi je ime Dušana Puha iz naše občine v razredih nekaterih jadrnic prav na vrhu ljubiteljev morskih vetrov, belih jader in tekmovalnega občutka po morja širjavah.

Vsako leto prvi dve oktobrski nedelji na morju od Trsta proti Gradežu razpeni vodno modrino nad tisoč potovalnih jadrnic. Na tej najbolj množični regati, imenovani "Barcolana" bo tudi letos več jadrnic s slovenskimi posadkami. Na eni izmed njih bo za krmilom sedel tudi Dušan Puh. Pod njegovim izkušenim vodstvom bo jadrnica Fanatic skušala obvladati veter in krmilo, da bi bila prva ali med prvimi na cilju.

Letošnja Barcolana nekako sovpadajo z našim občinskim praznikom, ki bo petdeseta obletnica ustanovitve mornariškega oreda. V nekem smislu tudi rojstni dan sodobne slovenske mornarice. Uspeh Puhovega Fanatica bi utegnil biti svojevrstna popestritev letošnjega praznovanja.

Letošnje leto je za naše jadrnice, in še posebej za Dušana Puha, zelo uspešno. Na desetih regatah na največji vsakoletni evropski prireditvi na Gardskem jezeru, znani kot "Sto milj na Lago di Garda", je kar v osmih regatah prišel prvi na cilj in se seveda povzpел na zmagovalne stopnice. V svetovni vrh jadrincev

tega razreda pa se je povzpел že lani, ko je na isti regati v zelo močni konkurenci tudi zmagal.

Pravzaprav je minilo že trideset let, kar se je mlad fant poskušal v boju z vetrovi na očetovi trebušasti pasari. Izmed različnih športov so ga bela jadra najbolj pritegnila. Na Letečem Holandcu se je razvil v mojstra krmila, s prefinjenim občutkom za izkoriščanje vetra. Petkratni balkanski, šestkratni državni prvak, dvakrat z izpolnjeno normo za tekovanje na olimpiadi. Razmere v nekdanji jadrnici Jugoslavije pa niso bile kaj spodbudne. Bolj na široko odprta vrata so imeli tisti, iz južnejših delov države.

(Pravzaprav je čudno, v naši občini po številu članstva ni največji klub, ki se ukvarja z morskimi športi, pač pa smučarski klub. In obratno, največji jadrni klub v Sloveniji ni tu ob morju, temveč v Ljubljani.)

Vse te razmere so najbrž vplivale, da se je Dušan Puh navzlic mednarodnim uspehom na Letečem Holandcu, posvetil vmes jadrinju na deski. Tudi tu z mednarodnimi uspehi in kot naš tekmovalci na olimpijadi.

Ko ga je pritegnila graditev potovalnih jadrnic pri begunjskem Elanu, kjer je bil kot strokovni svetovalec tudi skipper, se je začel Puhov zmagovit pohod med voditelje potovalnih jadrnic v Evropi. Si lahko predstavljamo: kar na okoli petsto različnih regatah v Evropi in tudi na drugih delih sveta, je tekmoval. In kar lepa zbirka zavirljivih uvrstitev. Leta

1985. je na svetovnem prvenstvu na Švedskem bil prvi z Elanovo serijsko izdelano jadrnico "31 R", leta 1986/87 državni prvak rang-liste FD. Na regati Match rac je zmagal v Dalmacija pokalu. Še in še bi lahko naštevati.

Kakor sam pravi, mu mesto za krmilom jadrnic različnih tipov, pomeni izziv in sprostitve hkrati. Na jadrnicah velikega tipa, deset in še več metrov dolgih, je čudovito biti kot eno s posadko, ki šteje tudi do 15 članov. Vsak ve, kje mora poprijeti. Bolj kot je posadka zlita v eno samo hotenje, bolj učinkovito požira tehnična ptica morja širjave.

Seveda je še mnogo drugega vmes, kar se ne da opisati,

treba je le doživeti. Uspešna doživetja pa oblikujejo le tisoči prejadranih milj.

In Dušan Puh se je precej tisoč milj bratil z morjem in viharji. Uspešno, da na regatnih ciljnih v zmagoviti jadrnici in posadki, ki jo upravlja, vidi jo tudi Slovenijo.

Gustav Guzej

PUHU BARCOLANA

Gost tokratne športne strani, Dušan Puh je v nedeljo zmagal na rekordni Barcolani, regati z najštevilnejšo udeležbo na svetu. Z doslej dvakratno zmagovalno jadrnico Fanatic je bil boljši od vse konkurence, takoj za njim se je uvrstil Mitja Kosmina, pirančan Antonič pa je z Alkoholito prijadril med prvo trideseterico.

DOM VODNIK ŠPORTOV - DA ALI NE!

Narod, ki ima morje, je sebi in človeštvu dolžan uporabljati ga in varovati. Morje nas povezuje s svetom, morje je bogat vir hrane in rudnin, pod njim se skrivajo dobrine in ne nazadnje, ob njegovi mirni ali razvneti naravi se človek sprosti iz svoje vsakdanjosti. Ta mirna ali razvnetna narava morja je človeku večer izziv, da v tekmi z njim preveri sebe, svoje sposobnosti in svojo moč. To je še zlasti značilno za vse tiste portne panoge, ki so neposredno vezane na morje.

V naši občini je tovrstna dejavnost dobro organizirana. Imamo dva jadrna kluba - Jahtni klub Portorož in Jadrni klub "Pirat" Portorož, Veslaški klub Piran, Ribiško in potapljaško društvo Piran, Ribiško društvo Čradela" Piran, Plavalni klub "Biser" Piran in Športno društvo Piran, v okviru katerega deluje tudi sekcija jadrnanje.

Med vso to množico organiziranih športnih klubov ali društev je mnogim izmed nas, največkrat nehote, prikrita bogata vsebina večdesetletij trdga dela in lepih trenutkov ob doseženih visokih uvrstitvah. Kot da valje neko nenapisano pravilo: "Nikomur ne pripoveduj o svojem delu, težavah, problemih in uspehih, če jih sam ne opazi ali ne vidi."

Iz teh športnih kolektivov so zrastle mnogi vrhunski športniki. Udeleženci velikih športnih prireditev, od državnih prvenstev do olimpijskih iger, na katerih so dosegli vrsto odličnih rezultatov in se vrnili z mnogimi odličji.

Pa se kdaj vprašamo: Kako jim to uspe? Kakšne pogoje imajo za delo in kje? Smo jih v kraju pripravljeni prisluhniti in pomagati? Iz vsega kar so v svojem preteklem razvoju in delu prestali oz. doživeli, kakor iz stanja v kakršnem so danes, bi lahko mirne vesti dejali, da ne.

Kje bi jim trenutno lahko najbolj pomagali? Odgovor je en sam. V čimkrajšem času zagotoviti izgradnjo doma vodnih športov. Za uresničitev tega projekta zadolžimo vse organe v sedanjih občini, kakor tudi novoizvoljene občinske svete. To so si predstavniki teh športnih panog preprosto rečeno zaslužili. In to jim dolgujemo.

Franc Stupar

Naša strelka je spet blestela

Nedavno je bilo v St. Veitu na Koroškem evropsko prvenstvo s samostrelom. V tekmovalju med ženskami je Pirančanka Renata Oražem zasedla odlično 4. mesto s 486 točkami. Njen uspeh je tem bolj upoštevanja vreden, saj s tem športnim orodjem ni mogla trenirati. V Sloveniji imajo samo dva samostrela.

Tekmovalje s samostrelom je primerno tudi za strelce z zračno in malokalibrsko puško. Zahteva pa precej več fizične kondicije, saj tehta do 6 in še več kilogramov.

Naša odlična strelka je bila lani in predlanskim najboljša med ženskami v Sloveniji, letos je sodelovala na evropskem prvenstvu v Strassbourghu ter na svetovnem prvenstvu v Milanu. Na obeh tekmovanjih sicer ni dosegla blestečih uspehov. Najbrž tudi zato, ker od pred meseci ni imela primernih pogojev za vadbo. V zgradbi nove osnovne šole v Piranu pa je tudi za pirske strelce dobro poskrbljeno. Tekmovalci, kot tudi funkcionarji, so hvaležni vsem, ki so jim omogočili, da bo strelski šport, že tako razvit v naši občini,

ni, dobil novo spodbudo. Zdaj so dani le kadrovske, temveč tudi tehnični pogoji, da bi lahko v Piranu organizirali strelska tekmovanja mednarodnih razsežnosti.

Naša odlična strelka Renata Oražem pa se že zdaj začneja pripravljati na prihodnje leto. Vrstila se bodo tekmovanja takoimenovanih petih svetovnih pokalov. Dva bosta v Evropi, po eden na Japon-skem, Južni Koreji in na Kubi. Seveda pa udeležba na teh tekmovanjih ne bo odvisna samo od skrbnih priprav, temveč tudi od materialnih možnosti.

G.G.

RADIO MORJE 93,4 MHz

MI POSLUŠAMO
RADIO MORJE
FM 93,4 MHz

VSAK DAN OD 7. DO 24. URE.

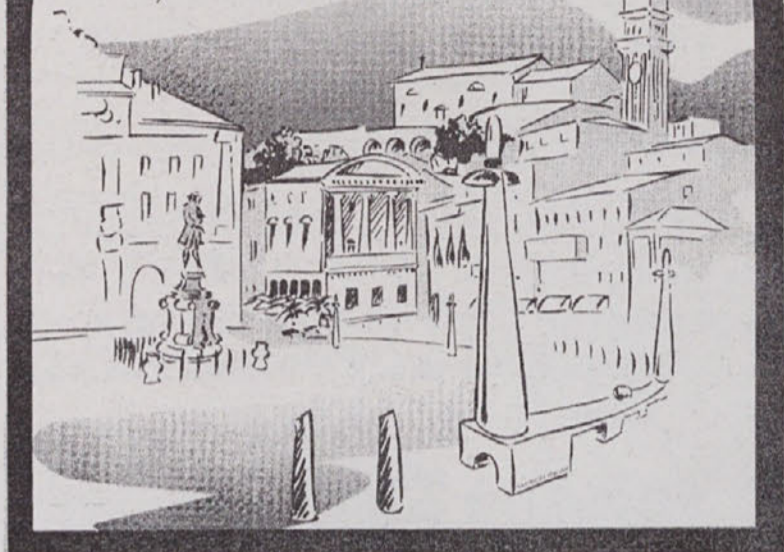
OB SOBOTAH DO JUTRA

Utริปov gastronomski vodnik

Posebnosti gastronomske ponudbe "Naša gostišča" Kuharski mojstri "Primorski menu"

kavarna
GALERIJA

Tartini

S mudite po opravkih v Piranu?

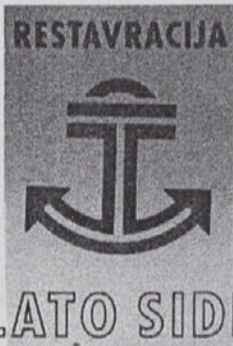
Dobrodošli v Kavarni GALERIJA Tartini.

Ob dobri KAVICI vam bomo ponudili tudi sveže

DOMAČE SLADICE: TIRAMISU, SADNO TORTO, LASTNA PRIPRAVA SLADOLEDA.

Vsem občankam in občanom ter gostom
čestitamo ob prazniku občine Piran.

Kolektiv Tartini d.o.o. PIRAN

Sredi Portoroža, v lepem in mirnem okolju si lahko privoščite okusno kosilo ali večerjo, ki vam jo bodo pripravili izkušeni gostinci restavracije Zlato sidro. Morda stopite le na kozarček dobrega domačega, na kavico in si ob tem ogledate njihov bogat jedilni list.

Telefon: 066/73-894

V današnji številki posebno presenečenje:

**RESTAVRACIJA ZLATO SIDRO PORTOROŽ
POKLANJA MENU ZA 2 OSEBI
SREČNEMU IZZREBANCU, KI NAM BO POSLAL
PRAVILEN RECEPT ZA POHORSKO OMLETO.**

Menu za 2 osebi

Carpaccio

Kremna gobova juha

Obloženi motovunski steak

Slani sirovi štruklji

Sezonska solata

Pohorska omleta

Kava

Odgovore pošljite na naslov:

INFORMA Portorož, Liminjanska 91, Lucija, 66320 Portorož do 31. oktobra. Ime dobitnice ali dobitnika nagrade bomo objavili v naslednji številki Primorskega utripa.

SPLOŠNA PLOVBA, p.o.
Podjetje za mednarodne pomorske prevoze
in storitve v pomorskem prometu

**Čestitamo vsem občanom
ob občinskem prazniku 15. oktobru.**

Kolektiv Splošne plovbe Portorož

KORAK DO REALNE VIZIJE

Nared je študijska zasnova dolgoročnega razvoja turizma

Ljubljanski inštitut za ekonomska raziskovanja pri urbanističnem inštitutu je nedavno pripravil gradivo dolgoročnega razvoja obalno-kraškega turističnega območja. Skupina izvedencev različnih strok je po daljšem raziskovanju pripravila oris sedanjega stanja, možnosti in kaj naj bi kdo naredil, da bi lahko bolje in celoviteje izkoristili prirodne danosti obalnih in sežanske občine za napredek turizma.

Kot temeljno pomanjkljivost sedanjosti turistične ponudbe raziskave navaja nepovedanost, prenizko kakovost, pestrost in raznolikost turistične ponudbe. Po mnenju teh izvedencev so obalne in sežanska občina tudi dolgoročno najbolj zanimive za počitniški turizem. Različne oblike primerjalnih

prednosti, možnosti za njihovo izkoriščanje in kdo bi lahko najkvalitetneje razvojne naloge opravil, je posebno poglavje te raziskovalne naloge.

Povsem razumljivo se raziskava najobširneje ustavlja ob analizi sedanjih razmer in predvidevanju možnosti za razvoj v piranski, kot turistično najbolj razviti občini.

Gradivo ponuja veliko izhodišč za razmišljanje. Pa tudi za oblikovanje operativnih, neposrednih nalog. Sestavljavci sicer niso uspeli iz posameznih delov sestaviti logično povezano celoto, zato marsikaj ponavljajo, druga poglavja pa samo nakažejo in ne izpeljejo do konca. Ne glede na to in še nekatere pomanjkljivosti bi bilo prav, če bi to študijsko gradivo prebrali vsi, ki se neposredno ali pa kot s stransko dejavnostjo ukvarjajo s turizmom.

RECEPCIJSKI PULT PRED POROTO

Vstopna dvorana je srce slehernega hotela. Tu se porajajo prvi vtisi ob vstopu v hotelsko hišo, tu jih sprejmejo prvi hišni ambasadorji - receptorji, tu se prepletajo vse niti hotelskih hodnikov, tu je atrij in čakalnica, sprejemni salon in usmerjevalnica vsega hotelskega življenja.

Tudi pri letošnji obnovi notranjščine portoroškega Grand hotela Palace so mislili na vse te elemente. Arhitekt jih je poudaril z nekaterimi izvirnimi rešitvami, nekatere pa so predmet hudih spotakljivih besed in tudi nič kaj prijetnih reakcij.

Načrtovalec receptorske mize je to zasnoval v obliki elipsaste, na koncu odprte pultne mize v sorazmerno lepi lesni in oblikovni izvedbi. Notranji prostor je tesen, tako da dva, trije ali celo več ljudi za receptorskimi pulti lahko opravljajo svoje delo samo stoje. Si lahko predstavljate za takim pultom na nogah kar ves sedemurni "šiht"?

Načrtovalec zagovarja svojo zamisel, da morajo receptorji goste sprejemati stoje. Na tem je gotovo precej življenske resnice. Toda razen komuniciranja z gosti opravljajo receptorji še vrsto drugih del. In to z manj truda - sede.

Ob zasnovi receptorskega pulta se zdaj lomijo kopja. Nekateri z dolgoletnim receptorskim stažem, pravijo, da jim takšna ureditev delovnega mesta preči, da bodo slejkoprej postali delovni invalidi. Če je temu res tako, je tu nekaj hudo narobe.

Preureditev Grand hotela Palace še ni povsem končana. Morda bodo še to in ono lepотно napako popravili. Mogoče pride na vrsto tudi sporni receptorski pult. Če ne, bo morala o tem reči svoje inšpekcija dela. Kdo ima pri tem prav,

tudi sodišče, če bi prišlo do telesnih okvar zaradi spotakljivo urejenih delovnih mest.

Jože Perič

Lov za zakladom

V lično izdelanem poročilu "Oblikovanje turistične ponudbe in zasnove dolgoročnega razvoja na obalno-kraškem območju" (izdelal ga je ljubljanski inštitut za ekonomska raziskovanja), lahko preberemo:

"Dodaten adut je zdraviliški turizem - zdraviliški programi, lepotilni programi, rekreacijski programi.

Raziskati in aktivirati bi kazalo TUDI PRED DVE STO LETI ZNAN ZDRAVILNI VRELEC PRI PADNI (trije izviri vode)."

Zadnja leta se je razbohotila mrzlica iskanja različnih virov, ki bi Portorož naredili za obmorski Čatež. Zdravilni vrelci pri Padni bi lahko bil nov biser ogrlice bogate termalne ponudbe. Skratka tak vrelci bi lahko bil prevzeti zaklad.

In smo se podali na lov za tem zakladom. Naš sodelavec Alberto Pucer, sicer domačin iz Padne, se je podrobneje zanimal med prebivalci in nam o tem poslal naslednje poročilo:

"V okolici Padne ni bilo nikoli kakega termalnega vrelca, zdravilne vode ali karkoli podobnega. Tega bi se spominjali starejši vaščani, o tem bi se vedelo, pa tudi v arivu bi bili kje ohranjeni pisani podatki.

Na pobočjih na severni strani Padne sta bila dva izvira vode: Studenec (blizu vasi) in Šturek" nekoliko niže. Na pobočju na zahodni strani (proti Kortam) je bil tudi izvir "puč" z vodo, kjer so žene prale perilo. V dolini, v Brnjaku, pa je še vedno nepresahljiv izvir. Tudi v največji suši ne usahne in voda je vedno dobra, mrzla. O kakšnih termalnih vrelcih ali kaj podobnega pa ni bilo ne duha ne sluha."

Od kod podatki o zakladu? Zanje vedo le avtorji omenjene študije?

P.U.

NA VAGONE DOBRIH JABOLK

Priznanje profesorju dr. Eberhardu Schuermannu

Predsednik Skupščine občine Piran Franko Fičur je konec septembra na sprejemu udeležencev 35. posvetovanja livarjev Slovenije v Portorožu, v znak zahvale podelil dr. Eberhardu Schuermannu, rednemu profesorju na Tehnični univerzi v nemškem Clausthalu posebno priznanje za 30-letno redno aktivno sodelovanje na strokovnih posvetovanjih in za vsakoletno daljše bivanje v občini Piran. Dr. Schuermann je prvič prišel v Slovenijo že davnega leta 1957 in se, kot pravi, pri nas vedno dobro počuti. Predsednik Društva livarjev Slovenije Milan Trbižan je ob tej priložnosti podelil predsedniku SO Piran Grb Republike Slovenije.

Se je tu začela Krpanova pot?

Poslopje v Vojkovi ulici 14 v Piranu ni zanimivo samo po svoji zasnovi in po tem, da je na vseh štirih straneh obdano s cestnim prostorom. To je bila pred skoro dvema stoletjema mitnica. V njej so imeli stvari, za katere je bilo treba plačevati "dac". Odprt prostor okoli stavbe naj bi preprečili, da bi na skrivaj kaj ljudje odnašali.

Okoli tega poslopja pa so se pletle različne zgodbe. Ena

izmed njih je, a je od tod začel Martin Krpan svojo kontrabantsko pot s soljo. Ko so se zjutraj menjale posadke, je menda Martin Krpan našel v hiši zaveznike, da je lahko nemoteno natovoril na kobilico sol in jo nato mahnil iz mesta.

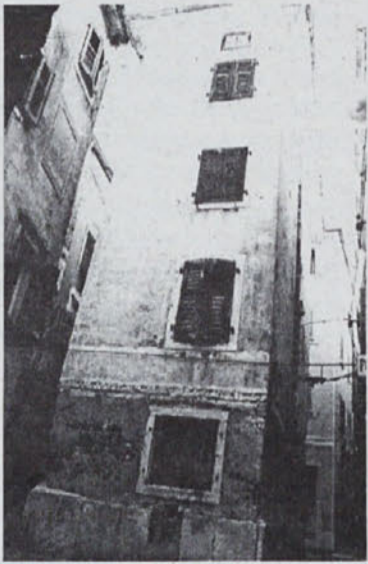
Če ne zaradi zgodbe, pa je zaradi stavbarske zasnove hiš še dandanes vredna ogleda.

Franc Media, lastnik firme **Kmetovalec Sečovelje**, je zadovoljen z letošnjim pridelkom jabolk. Na plantažnem nasadu v Sečovljah, na lokaciji Ribila, bodo do srede oktobra pobirali zimske sorte **Idared** in **Jonagold**. Prodajo jih tudi na drobno po 45 tolarjev za kilogram.

Še sreča, da ima svojo napravo za namakanje, kajti letošnja suša bi mu zagotovo pobrala večino pridelka. Jabolka prodaja v **Parecagu 134**, tel. 79-360.

Nova turistična organiziranost v Izoli

V drugi najpomembnejši turistični občini na slovenski Obali, ki se je po številu nočitev v Sloveniji povzpela na peto mesto, ustanovljajo Gospodarsko interesno združenje. Kot nam je povedal Branko Simonovič, član izolskega Izvršnega sveta, zadolžen za turizem, naj bi se v tem Združenju povezali dejavniki, ki so kakor koli povezani s turizmom. Tako naj bi hitreje usklajevali in reševali vsa aktualna vprašanja razvoja in promocije turizma v izolski občini, povezovali pa naj bi se tudi na regijski in nacionalni ravni. Inicijativni odbor je že predlagal skupščini občine naj se dejavno vključi v ustanavljanje takšne skupnosti.

PIRANSKI MODEL SE UVELJAVLJA TUDI DRUGOD

V naši občini imamo vrsto vzgojnih zavodov, ki so za vzgled mnogim v drugih slovenskih občinah. Tu je, denimo, zavod **Elvire Vatovec**, nekatere izvirne vzgojne metode v lucijski osnovni šoli, šola **Cirla Kosmača** se je uvrstila v krog Unescovih evropskih šol, vrtca v Luciji in Piranu sta z vzgojnimi prijemi med zelo opaznimi v Sloveniji. Med take izvirno razvite vzgojne oblike sodi tudi takoimenovani "piranski model" za osnovnošolske otroke s posebnimi zahtevami v odraščanju. Že vrsto let ga uvaja in v praksi dopoln-

juje piranski center za socialno delo pod strokovnim vodstvom prof. defektologije **Mihe Rotarja**.

Po vzgledu piranskega modela razvijajo tovrstno skrb za otroke s posebnimi zahtevami v Izoli, Murski Soboti, Krškem in še ponekod drugod. Značilnost tega modela je, da v posebni skupinski obravnavi skuša čim bolj premostiti vzgojne težave otrok v nekoliko iztirjenem ali človeško negotovem odraščanju. V skupine zajemajo otroke razporejene po zrelostnih skupinah, v katere so

vključeni tudi starši. Z dodobra preštudiranimi metodami usmerjajo energijo otrok, spodbujajo njihovo ustvarjalnost, učenje, da lahko pride do veljave tudi individualnosti otroka.

Izvajanje programa za osnovnošolske otroke s posebnimi zahtevami povezuje tudi socialne centre, ki delujejo po tem modelu. Medsebojna spoznanja ter njihova izmenjava omogoča koristno izrabo izkušenj posameznih okolij, hkrati pa tudi bogati praktična spoznanja te specializirane pedagoške veje.

P.U.

splošna banka koper

Oktober smo v Splošni banki Koper poimenovali "**Mesec varčevanja**", zadnji dan tega meseca, **31. oktobra**, pa se pridružujemo **Svetovnemu dnevu varčevanja**.

V "Mesecu varčevanja" Vas še posebej vabimo v naše enote, kjer Vam bodo strokovno usposobljeni delavci predstavili našo ponudbo in Vam svetovali pri odločitvah.

Vsem, ki bi v tem času želeli postati imetnik plačilne kartice **ACTIVA** ali uporabnik **BANKOMATA**, bomo to omogočili po polovični ceni Tarife Splošne banke Koper.

splošna banka koper

ARCHITECTA

PODJETJE ZA PROJEKTIRANJE INŽENIRING, GRADNJO IN PROMET Z NEPREMIČNINAMI
AZIENDA IMMOBILIARE PER LA PROGETTAZIONE, L'INGENERING E L'EDILIZIA

Tartinijev trg 15, 66330 Piran
Tel.: 066/75-594, 75-982 Fax 74-562

V PORTOROŽU na odlični lokaciji **PRODAMO** poslovno- stanovanjsko hišo (dobro vpeljana restavracija s teraso in 2000 m zemljišča);

V LUCIJI PRODAMO dve vrstni hiši (140 m²) in več stanovanj od 26 m² do 73 m² ter **RESTAVRACIJO** s teraso in kava-bar;

V SEČI pri Portorožu **PRODAMO** samostojno hišo 151 m² in 674 m² dvorišča;

V PIRANU PRODAMO lepo hišo 150 m² 50 m od morja, več starejših stanovanj in prenovljenih počitniških apartamajev od 18 m² dalje;

V KOPRU - CENTER PRODAMO hišo 97 m², 2-sobno stanovanje in na **MARKOVCU** dve 3-sobni stanovanji, 1-sobno v **PRISOJAH** - 43 m²;

ŠALARA PRI KOPRU - PRODAMO staro kmečko hišo z dvoriščem in pripadajočim zemljiščem, skupaj 1721 m² - zanimiva lokacija.

POSLOVNE PROSTORE PRODAMO IN DAMO V NAJEM. V NAJEM ISČEMO VEČJO HIŠO V PORTOROŽU IN GOSTINSKI LOKAL V KOPRU.

Uradne ure: **PONEDELJEK - PETEK** od 8.00 do 15.00 ure, **SREDA** do 17.00 ure. **OGLEDI** po dogovoru.

primorski utrip

Ustanovitelj in izdajatelj

informa

Tržno komuniciranje in informiranje
Portorož, Liminjanska 91, Tel. & Fax.: 066/70-185
Opr. prihl. št. 40-4/93 Rep. uprava za javne prihodke izpostava Piran / Franc Krajnc s.p.
ŽR št.: 51400-620-63-05-1202111-6502/85 SB Koper, PE Piran
Glavni in odgovorni urednik: Gustav Guzej / Uredništvo: Vesna 16, Portorož, Tel.: 066/74-005
Časopisni svet: dr. Livij Jakomin (predsednik), dr. Mirana Malc, Stefano Lusa, Janez De Reggi, Nino Spinelli
Elektronska obdelava in prelom: Graffit Line Izola d.o.o. / Tisk: Tiskarna VEK Koper
List izhaja mesečno, cena za izvod 50 SIT.
Po mnenju Urada vlade za informiranje št. 4/3-12-889/93-23/288 je časnik Primorski utrip proizvod informativnega značaja iz 13. točke tar. št. 3 tarife prometnega davka, po kateri se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5%.